

Taxon *Oenothera speciosa*

Název taxonu	<i>Oenothera speciosa</i>
Vědecký název taxonu	<i>Oenothera speciosa</i>
Jména autorů, kteří taxon p...	Nuttall (1821)
Odrůda	‘Siskyou’
Český název	pupalka význačná
Synonyma (zahradnický pou..	<i>Oenothera berlandieri</i> (Spach) Steudel
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda
Vnitrodruhové jednotky	var. <i>childsii</i> (Bailey) Munz
Nadřazená kategorie	Oenothera

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Holartická květenná říše a oblast Sierra Madre (jihozápad SA)
Biogeografické regiony - po..	Středo západ USA z Nebrasky do Louisiany, Texasu a dále do Mexika (Coahuila, Chihuahua)

Zařazení

Fytocenologický původ	psilofyt, nomofyt, chleďofyt - kamenité prémie a pastviny, okraje cest, ruderalní stanoviště, do 2500 m nadmořské výšky
Pěstitelská skupina	Trvalka zatahující
Životní forma	Hemikryptofyt
Zařazení podle původu, nár...	Di - divoce rostoucí trvalka

Popisné a identifikační znaky

Habitus	proměnlivá poduškovitá trvalka s podzemními stolony, za květu čtvrt až půl metru vysoká, ve dne kvetoucí
Kořen	adventivní kořeny z plazivých oddenků
Výhony	větvené, vystoupavé, pýřité nebo olysávající, střídavě olistěné
Listy	lineárně obvejčité, až 0.1 m dlouhé, celokrajné, olysávající, v růžicích širší a zubatě laločnaté, na lodyhách jen oddáleně zubaté
Květenství	soliterní květy na dlouhých hypantních z paždí listů, poupatá poniklá
Květy	početné, veliké, miskovitě aktinomorfní, různobalné, čtyřčetné s bílými anebo (u var. <i>childsii</i>) bledě růžovými petaly s temněší nervaturou a dlouhými kališními trubkami, diplostemonické s čtyřlaločnými bliznami
Plody	veliké, silnostěnné, hranatě křídlaté tobolky s mnoha semeny,

	často červeně zbarvené
Semena	asymetricky obvejčitá, hnědošedá
Možnost záměny taxonu (+..)	stěží zaměnitelná s jinými pěstovanými druhy sekce Hartmannia (relativně drobnokvěté <i>O. rosea</i> Ait. a <i>O. kuntiana</i> Munz, obě se vzpřímenými poupaty), prakticky nerozpoznatelné jsou ale hybridy s těmito druhy (<i>O. x arendsii</i> Bowl.)
Dlouhověkost	krátkověká
Doba rašení	Na jaře rašící (IV)

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Červen
Konec doby kvetení	Srpen
Doba kvetení - poznámka	'Siskyou Pink' často už od konce května

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor tepla	mrazuvzdorná do -28°C (USDA)
Faktor vody	xerofyt - mesofyt
Faktor půdy	propustné, vysychavé, nezasolené, neutrální půdy s pH 6.2-7.2
Faktor půdy - vápnomilný	✓

Užitné vlastnosti

Použití - pro trvalky	VP - Volné plochy (otevřené, slunné, bez souvislého porostu dřevin), VPP - Volné plochy přírodě blízkého charakteru, VPz - Volné plochy záhonového charakteru, KSss - Kamenitá stanoviště - skalnatá step (štěrk, suť, skalnatý záhon), KSk - Kamenitá stanoviště - mělký půdní profil na souvislé hornině a Z - Záhon
Použití - pro trvalky - pozná..	Fr 2 so-b (přiměřeně vlhká a slunná stanoviště)
Choroby a škůdci	rzi (<i>Puccinia</i> , <i>Uromyces</i>) a ascomycety (<i>Cylindrocladium</i> , <i>Septoria</i> , <i>Ceratostoma</i> , <i>Clathrospora</i> , <i>Diaporthe</i> , <i>Discohainesia</i> , <i>Erysiphe</i> , <i>Gnomonia</i> , <i>Leptosphaeria</i> , <i>Lophionema</i> , <i>Lophiostoma</i> , <i>Lophiostroma</i> , <i>Mollisia</i> , <i>Mycosphaerella</i> , <i>Phaedothis</i> , <i>Physalospora</i> , <i>Pleospora</i> a další), ze škůdců roztoči (<i>Aceria</i>), mšice (<i>Brachycaudus</i> , <i>Aphis</i>), molice (<i>Trialeurodes</i>), motýli (<i>Mompha</i> , <i>Heliopsis</i> , <i>Cucullia</i> , <i>Elaphria</i> , <i>Coleophora</i>), klopušky (<i>Lygus</i>), pěnodějky (<i>Philaenus</i>), vrtalky (<i>Phytomyza</i>), nosatci (<i>Cneorhinus</i>) a mandelinky (<i>Altica</i>)
Doporučený spon pro výsad..	4-6 rostlin na m2

Množení

Množení	Předpěstování sadby, Řízkování a Vrcholové řízky
Množení - poznámka	výsevy 6 g osiva pro 1000 rostlin - po 2-3 do buněk v multiplatech, klíčí do 4-8 týdnů při 18°C-20°C - po vzejití možno snížit teploty k16°C
Mezihrnky	sadbovače 128
Konečné hrnky	10 cm - hmkování 4-8 týdnů po vzejití
Květní tvorba	dlouhodobní rostliny, exaktní data málo známa, vernalizace obecně 6-10 týdnů při 4°C
Doba kultivace	dopěstování prodejeschopných rostlin 6-10 týdnů po nahmkování
Odrůdy	růžově kvetoucí 'Siskyou Pink', 'Blushing Rosie', 'Pink Petit coats', 'Twilight' (s purpurovým olistěním); bělokvětá 'Woodside White'

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [R: pozemky bývalého učiliště / ZF - R - Rozvojová plocha](#)

Ostatní

Poznámka v chicagském sledování (Hawke, 2005) všechny zastoupené odrůdy ('Pink Petit coats', 'Rosea', 'Woodside White', 'Siskyou Pink') velmi dobře hodnoceny, nejlépe poslední s vysokým květním pokryvem

Odkazy

- Lundell C.R. (1961): Flora of Texas, vol.3. Texas Res.Found., Renner; Hawke R.G. (2005): A garden study of Sundrops & Evening Primroses. Pl. Eval.Notes 26: 1-4.

Grafické přílohy
